

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2019-05-15
Meddelad i StockholmMål nr
16464-18**KLAGANDE**
AA**MOTPART**
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm**ÖVERKLAGAT BESLUT**
Finansinspektionens beslut 2018-06-20, se bilaga 1**SAKEN**
Sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser
till EU:s marknadsmissbruksförordning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar det överklagade beslutet och fastställer sanktions-
avgiften till 300 000 kr.

Dok.Id 1045441

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd30.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30

YRKANDEN M.M.

AA

Han yrkar att han inte ska påföras någon sanktionsavgift alternativt att sanktionsavgiften ska sättas ned.

Han har rapporterat försäljningen av aktier i Vigmed Holding AB (bolaget) mer än två, men mindre än fyra, veckor efter att den faktiska försäljningen ägde rum. Detta har inte varit någon medveten strategi eller planerat agerande utan beror endast på förbiseende. Marknaden informerades den 27 februari 2017 via pressreleaser på svenska och engelska från såväl köparen Greiner som bolaget att ett offentligt uppköpserbjudande lagts på aktierna i bolaget. Marknaden och Finansinspektionen var då fullt ut informerade och medvetna om att han hade för avsikt att sälja aktierna i bolaget och att han hade bundit sig att acceptera det bud som presenterades. Sedan vidtog en rörlig process som belastade samtliga personer i ledande ställning med extremt mycket arbete, eftersom bolaget är ett litet bolag. Samtidigt förlängde Greiner budet flera gånger och slutligen gjordes budet ovillkorat. Detta skedde den 3 maj 2017. Det dröjde upp till en vecka innan säljarna inte längre hade tillgång till aktierna och likviden fanns på bankkontot. Budet fortsatte att gälla och först den 22 maj 2017 valde Greiner att slutföra budet. Det var med andra ord hektiskt kring bolagets situation och anmälan till Finansinspektionen tappades helt enkelt bort i allt annat.

Hans misstag är ursäktligt utifrån den situation som förevar. Förseelsen måste anses som ringa eftersom marknaden inte påverkades då försäljningen hade kommunicerats publikt. Han gjorde en anmälan så snart han uppmärksammade misstaget. Han har inte haft någon egen vinning genom det inträffade. Aktiekursen på aktuella aktier har inte fluktuerat under relevant period. Sanktionssystemet utgår från att insyns personer inte agerar korrekt mot allmänheten och i hans fall föreligger därför förmildrande omständig-

heter. Det är vidare oklart vid vilken tidpunkt aktierna fördes vidare från SEB till Greiner. Aktierna reserverades den 27 mars och överfördes till SEB den 5 maj 2017.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

AA är en person i ledande ställning i bolaget. AA är därmed enligt artikel 19.1 a i Europaparlamentets och rådets förordning nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordningen) skyldig att anmäla varje transaktion i bolaget som han genomför för sin egen räkning.

Av artikel 19.1 andra stycket i marknadsmissbruksförordningen framgår att en sådan anmälan ska göras utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter det datum som transaktionen gjorts.

Av utredningen i målet framgår att transaktionen genomfördes den 5 maj 2017. Anmälan skulle därmed ha kommit in till Finansinspektionen senast den 10 maj 2017. AA har dock anmält den aktuella transaktionen först den 5 juni 2017. Han har således anmält transaktionen för sent. Förvaltningsrätten bedömer därmed att det har funnits grund för att besluta om sanktionsavgift.

Finansinspektionen har beslutat om en sanktionsavgift på 620 000 kr. Frågan i målet är om det finns skäl att avstå från ingripande eller sätta ned sanktionsavgiften.

Enligt 5 kap. 17 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (KompL) får Finansinspektionen avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, om personen gör

rättelse, något annat organ har vidtagit åtgärder och dessa åtgärder bedöms vara tillräckliga, eller om det annars finns särskilda skäl.

Värdet på den aktuella transaktionen uppgick till 3 004 394 kronor. Med hänsyn till beloppets storlek bedömer förvaltningsrätten att överträdelsen inte är betrakta som ringa. Omständigheterna kring anmälan är inte heller sådana att överträdelsen kan anses vara ursäktlig. Förvaltningsrätten anser vidare att det inte heller har kommit fram särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Frågan är då om storleken på den fastställda sanktionsavgiften kan anses väl avvägd och proportionerlig eller om det finns skäl att fastställa den till ett lägre belopp.

Omständigheter som ska beaktas vid fastställandet av storleken på sanktionsavgiften anges i 5 kap. 15, 16 och 18 §§ KompL. Uppräkningen i bestämmelserna är exemplifierande och utgör inte hinder för att ta hänsyn till andra omständigheter än de som anges särskilt (prop. 2016/17:22 s. 390).

Av förarbetena till KompL framgår bl.a. följande. När sanktionsavgiftens storlek bestäms är det många omständigheter som måste beaktas som antingen är hänförliga till den specifika överträdelsen eller till den person som har begått överträdelsen. Det innebär att det alltid måste göras en bedömning med hänsyn till alla omständigheter som är relevanta i det enskilda fallet. Med beaktande av de beloppsnivåer som anges i marknadsmissbruksförordningen bör sanktionsavgifter för juridiska personer normalt sett bestämmas till högre belopp än för fysiska personer för samma typ av överträdelse. En sanktionsavgift bör vidare vara rimlig i förhållande till överträdelsens allvarlighet jämfört med andra typer av överträdelser. Det går inte att i lag ange vilken relativ vikt som ska tillmätas olika omständigheter eller hur de ska vägas i det enskilda fallet. Detta hindrar inte att Finans-

inspektionen upprättar vägledande dokument för sin egen tillämpning av det spann inom vilket sanktionsavgift bör tas ut för olika typer av överträdelse (prop. 2016/17:22 s. 225).

I förarbetena anges vidare att exakt hur gränsdragningen mellan det administrativa och det straffrättsliga förfarandet bör utveckla sig i den praktiska tillämpningen är det svårt att nu ha en uppfattning om. När det gäller fysiska personer är det viktigt att de administrativa sanktionerna, i synnerhet sanktionsavgifterna, inte uppfattas som strängare än de straffrättsliga påföljderna. Att dömas för ett brott måste i sig anses som betydligt mer ingripande än att påföras en administrativ sanktion. En administrativ sanktion för en överträdelse som är mindre allvarlig än en straffbelagd gärning bör därför kunna uppgå till betydligt högre belopp än vad den sammanlagda dagsboten vid en påföljd på villkorlig dom och dagsböter skulle ge. Samtidigt skulle systemet förlora i trovärdighet om de administrativa sanktionerna uppgår till mycket höga belopp och straffpåföljderna normalt bestäms till villkorlig dom och böter (prop. 2016/17:22 s. 226).

Förvaltningsrätten konstaterar att lagstiftningen på området är relativt ny och att lagstiftaren har lämnat åt domstolarna att hitta en lämplig avvägning mellan de olika typerna av sanktioner och påföljder (prop. 2016/17:22 s. 226). Finansinspektionen har i sina riktlinjer (FI dnr 18-3401) tagit fram en schablonmodell för beräkning av sanktionsavgiften. I AA fall har anmälan inkommit mer än två, men mindre än fyra, kalenderveckor för sent och transaktionen uppgick till 3 004 394 kr. Enligt riktlinjerna ska sanktionsavgiften i en sådan situation uppgå till 620 000 kr. Förvaltningsrätten noterar att avgiften blivit densamma enligt schablonmodellen för det fall transaktionen uppgått till som högst 5 000 000 kr. Av den aktuella lagtexten och förarbetena framgår tydligt att vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till alla omständigheter som är relevanta i det enskilda fallet. Förvaltningsrätten ifrågasätter inte att Finansinspektionen upprättat en

schablonmodell för att nå enhetlighet i sina bedömningar, men anser att instrumentet är trubbigt och att omständigheterna i varje enskilt fall måste beaktas och också återspeglas i bedömningarna.

Förvaltningsrätten anser vidare att hänsyn bör tas till hur påföljderna för överträdelse av marknadsmissbruksförordningen har utvecklats i allmän domstol. De administrativa sanktionerna, i synnerhet sanktionsavgifterna, ska, som tidigare nämnts, inte uppfattas som strängare för en fysisk person än de straffrättsliga påföljderna. Förvaltningsrätten kan härvid bl.a. konstatera att i de fall en person genomfört transaktioner i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation i artiklarna 12.1 och 15 i marknadsmissbruksförordningen har sanktionsavgifterna varierat mellan 40 000 kr och 140 000 kr. Det har då rört sig om handel med små volymer (jfr t.ex. Stockholms tingsrätts dom den 20 juli 2018 i mål nr B 5118-18). I Stockholms tingsrätts dom den 26 juni 2018 i mål nr B 11204-17 och i samma tingsrätts dom den 13 december 2018 i mål nr B 4263-18 dömdes de tilltalade för 27 respektive 33 fall av marknadsmanipulation enligt 2 kap. 4 § och 4 kap. 1 § lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden och artiklarna 12 och 15 i marknadsmissbruksförordningen. Påföljden blev i båda fallen villkorlig dom och dagsböter.

Förvaltningsrätten anser, mot bakgrund av den praxis som utvecklats inom allmän domstol, att den av Finansinspektionen beslutade sanktionsavgiften på 620 000 kr framstår som oproportionerlig. För en fysisk person får en så hög avgift anses vara mycket kännbar. Det framstår inte som rimligt med en sanktionsavgift på 620 000 kr i det aktuella fallet, när upprepade fall av marknadsmanipulation som skett medvetet och i vinstsyfte i allmän domstol lett till påföljderna villkorlig dom och böter eller en betydligt lägre sanktionsavgift. **AA** har anfört att han gjorde en anmälan så snart han uppmärksammade sitt misstag och att han inte har haft någon egen vinning genom det inträffade.

Samtidigt konstaterar förvaltningsrätten att det är av väsentlig betydelse att marknads aktörer utan dröjsmål får information om transaktioner. Ett offentliggörande av transaktioner utgör vidare en värdefull informationskälla för investerare. Förseningen av anmälan har varit betydande. AA

har som person i ledande ställning dessutom ett stort ansvar för att aktuella bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen efterlevs. Det

AA har anfört om att marknaden inte påverkades eftersom försäljningen hade kommunicerats genom en pressrelease kan enligt förvaltningsrätten inte påverka bedömningen av sanktionsavgiftens storlek. En sådan pressrelease kan inte ersätta att informationen offentliggörs i insynsregistret och garanterar inte att investerare får nödvändig information i tid.

Förvaltningsrätten anser, vid en samlad bedömning av omständigheterna i målet, att den av Finansinspektionen fastställda avgiften ska sättas ned. Det överklagade beslutet ska därför ändras och sanktionsavgiften fastställas till 300 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mattias Almqvist

Chefsrådman

Nämndemännen Lars Fernqvist, Gunnar Hallberg och Lena Samuelsson har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsfiskalen Hedvig Holtström har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.